

VINNUSÍÐURNAR

BLAÐIÐ VIÐ FÆROYSKA VINNU TILMÁLNUM

opol avloysa almenn monopol

land vilja virka sum ein lønsom og ávirkandi seafood fyrirtøka í einum altjóða marknað.

Við atliti til privatisering, segði Askær víðari at í teimum væl eydnaðu royndum hann hevur sæð, bæði í Grønlandi og aðrastaðni, er felags nevnrin ein góð javnvág millum almenn og privat áhugamál.

»Hvat er tað vit vilja koma fram til? Hvat er tað vit kunnu geva samfelagnum? Og hvat kunnu vit geva felagnum, soleiðis at vit fáa eina win-win situatión? Málið fyrri eina væl balanseraða einskiljing av Royal Greenland snýr seg um at optimera nyttuna av grønlenskum náttúrutilfeingi; at gagnnýta tann etableraða marknaðar og produkt plattformin hjá Royal Greenland m.a. gjøgnum víðkan av sölukanalum fyrri grønlenskar rávørur; at menna verandi og komandi relatióinir við dominerandi aktørar á seafood marknaðinum fyrri matvørusektorin sum heild; at minka um ella burturbeina búskaparligar váðar fyrri Landsstýrið í sambandi við móguligar ótkar iløgur í virkseimi felagsins; at tryggja 'brandið' hjá Royal Greenland so at tann beinleiðis handilsligi fyrirmunurin verður varðveittur og aðrir fyrirmunir við 'brandinum' beinleiðis stuðla øðrum vinnuvirksemi hjá tí grønlenska samfelagnum;

Jørn Astrup Hansen, stjóri í Føroya Banka

og at í pørtum av fyrirtøkuni víðka aktivt medeigaraskap fyrri leiðslu, medarbeiðarar og fiskimenn.

Sum móguliga framtíð fyrri Royal Greenland var Askær inni á móguleikanum at klíva felagið í tveir høvuðspartar, ein við virkseimi fyrst og fremst í Grønlandi og ein við altjóða virkseimi. Í tí 'heimliga' partinum verður út frá hesum modeli tað grønlenska heimastýrið høvuðseigari, meðan starvsfólk, fiskimenn og íleggjarar annars eru minniluta eigarar; í felagnum við altjóða produkt-, marknaðar- og distributiónsvirksemi kann

til dømis eitt altjóða matvørusamtak eiga meirilutan av partabrøvunum, meðan eitt alment grønlenskt felag eigur ein minniluta part.

»Eitt tilíkt modell hevði kunnað givið greiðar fyrirmunir fyrri allar partar... Royal Greenland er eitt aktivt í tí konsolidering í seafood vinnuni sum nú er ávegis; hetta hevði loytt einari kapitalisering á Royal Greenland navnið; Landsstýrið hevði varðveitt sína ávirkan á gagnnýtluna av fiskitilfeinginum; og skuldin hevði minkað í einum almennum felag.

»Við øðrum orðum: okkurt má vera at privatisera,

altjóða marknaðurin ræður í veruleikanum, og politikarar og vinnulívsfólk við visiónum kunnu skapa loysnir við góðari javnvág til gagns fyrri samfelagið, felagið og starvsfólkini.

'Privat monopol verri'

Olav Fjell, fyrrverandi stjóri í Statoil, var millum teirra sum stóðu á odda fyrri børslistingini og umskipanini í 2001 av tí statliga eigaraskapinum av felagnum; hetta varð útført gjøgnum at felagið frá statinum yvirtók partabrøvini, sum samstundis vórðu privatiserað partvís. Millum annað

gongdini í hesum greiddi Fjell frá og vísti somuleiðis á at ein fyrirtøka sum Statoil, fyrri at standa seg í altjóða kapping, má gerast leys av órógvandi uppílegging ella stýring frá politiskari síðu. Tann stóra menningin av felagnum síðani ta lutvísu privatiseringina hevur eisini staðfest hetta, segði Fjell, sum eisini gav eina meting av samfelagligum fyrirmunum av privatum, heldur enn almennum, eigaraskapi. Sum fyrrverandi fíggarstjóri hjá Kongsberg Våpenfabrikk umframt fyrrverandi stjóri fyrri Postbanken, ið eru almennar fyrirtøkur, hevur tann núverandi stjóri í fíggarfyrirtøkuni First Securities innlit í nógv viðurskipti av týðningi í sambandi við privatiseringar og almennar fyrirtøkur.

Aftan á Fjell fyrilas Stefan Jón Fríðriksson, sum er deildarstjóri í tí íslenska Fíggaráráðnum; hann hevur sum skrivari í einari serligari einskiljingarnevnd havt ein virknan leiklut í teimum sera umfatandi privatiseringunum av tí íslenska fíggarmarknaðinum tey seinnu árin. Hann tók millum annað samanum hvussu tað almenna eigaraskapið í útlánsgrunninum varð yvurført til tann privata sektorin, og hvussu hetta sum heild hevur ávirkað samfelagið og vinnulívið. Spurningin um prísseting av bankum

og leiklutin hjá tí íslenska virðisbrævamarknaðinum í sambandi við privatiseringarnar, tók hann somuleiðis upp, og segði harafturat frá hvørjar hugsanir eru frammi tá tað snýr seg um spurningin um móguligt útlenskt eigaraskap í íslenskum peningastovnum.

Erik Bonnerup, formaður fyrri Privatiseringsráðet og fyrri Fondsráðet, helt tann seinasta fyrilesturinn á ráðstevnuni. Bonnerup, sum er fyrrverandi deildarstjóri í tí danska Fíggaráráðnum og fyrrverandi stjóri fyrri Administrationsdepartementet, var stjóri fyrri Statsanstalten for Livsforsikring tá tann danski staturin, í 1990, seldi Statsanstalten til Baltica Forsikring. Bonnerup helt fram sum stjóri í Baltica og síðani Danica, tá tað felagið varð yvirtikið av Danske Bank. Nógvir færoyingar kenna annars Bonnerup sum fyrrverandi formann í 'Statsministeriets rådgivende udvalg vedrørende Færøerne'.

Í sínum fyrilestri vísti Bonnerup millum annað á týðningin av skilagóðari umhugsan og planlegging áðrenn endaligar avgerðir verða tiknar um privatiseringar.

»Tað finnst bara eitt sum er verri enn eitt alment monopol, segði Bonnerup »og tað er eitt privat monopol.«

Umboð fyrri vinnulív og tað almenna á einskiljingarseminari

Væl varð møtt